EBÛ HÂMİD EL-MERVEZÎ

Taberistan’da yetişen âlimlerin büyüklerinden. İsmi, Ahmed bin Hüseyn (veya Hasen) bin Ali el-Mervezî olup, künyeei, Ebû Hâmid’dir. İbn-i Taber ve Fakîh-i Hanefî diye tanınır. Babası aslen Hemedanlı olduğu için, Ebû Hâmid Ahmed bin Hüseyn el-Hemedanî diye de bilinir. Merv’de doğdu. 376 (m. 986) yılı Safer ayında Buhârâ’da vefât etti. Hanefî mezhebi âlimlerinden olup, fıkıh ilminde müctehid, tefsîr ilminde çok yüksek, hadîs ilminde hafız idi. Yüzbin hadîs-i şerîfi rivâyet edenlerle birlikte ezbere bilirdi. Çok ibâdet ederdi. Keskin görüşlü olup, târih ilmine de vâkıf idi. Belh şehrinde Ebû Kâsım Saffâr’dan fıkıh ilmini öğrendi. Ebû Kâsım Saffâr, fıkıh ilmini Nasır bin Yahyâ’dan, o da Muhammed bin Semâa’dan, o da İmâm-ı Ebû Yûsuf’dan ve o da İmâm-ı a’zamdan öğrenmiştir (r.aleyhim). Ebû Hâmid (radıyallahü anh) Bağdâd’a gelip orada Ebü’l-Hasen el-Kerhî’den ilim öğrendi. Ayrıca Muhammed bin Ömer, Ahmed bin Hadr el-Mervezî, Muhammed bin Abdurrahmân ed-Dagvelî, Haris bin Abdülkerîm, Muhammed bin Rezzâm el-Mervezî ve başka âlimlerle görüşüp kendilerinden ilim öğrendi. Sonra Nişâbûr’a dündü. Orada Kâdı’l-kudât (Baş Kâdı, mahkeme reîsi) oldu. Çok kitap yazmıştır.

Ebû Bekr el-Berkânî (radıyallahü anh), Ebû Hamid el-Mervezî hakkında, “O, sika (güvenilir) bir zâttır. Kendisini çok hayırlı olarak biliyorum” buyurdu.

1) El-Fevâid-ül-behiyye sh. 18

2) Târih-i Bağdâd cild-4, sh. 107